

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1913. december 18.

287. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Semlegesség és örökbéke.

A magyar delegációban most folyó külügyi vita során a monarchia nemzetközi helyzetére vonatkozó felfogások három fő csoportja bontakozott ki a komoly felszólalások nagy számából: A delegáció többsége — beleértve Andrásst és Apponyiékát — a hármasszövetség mellett való rendületlen kitartást tartja egyedül üdvözítőnek, Károlyi Mihályék ezzel szemben kívánatosnak jelzik az orosz-francia-angol entente-hoz való csatlakozást, végül pedig egy harmadik csoport a leszereléshez s így az örök békéhez való közeledést oly módon látja lehetségesnek, ha Magyarország és Ausztria a teljes semlegesség álláspontjára helyezkedve mintegy azt a jelszót viszi át gyakorlatilag a saját nemzetközi politikájába: „Én nem bántok senkit, engem se bántson senki.”

Semleges az az állam, amely tartózkodik valamely más állam háborújában való részvételtől. Van állandó semlegesség is. Olyan állapot ez, amelynél fogva valamely állam arra kötelezi magát, hogy sem maga háborút nem folytat, sem más állam háborújában részt nem vesz. Ez azonban nem azt jelenti, hogy az illető állam egyszersmindenkorra lemond a háboru jogáról (jus belli) csak azt igéri, hogy a semlegessége tartamára nem avatkozik másoknak a hábo-

ruskodásába.

A semlegesség sok tekintetben ideális állapotot jelent. Korlátolja a háborúval járó bajokat, oltalmat nyújt a jog és a béke érdekeinek. Főlszabadítja a hadsereg eltartására szükséges milliárdokat a közművelődési és szociális állami feladatok hathatósabb mértékben való megoldására. Szelidíti az erkölcsöket. Előmozdítja szóval a polgári közjólétet az egész vonalon.

Európában két nagyobb államnak van ugynevezett örökös, t. i. oly semlegessége, amelyet nemzetközi szerződések biztosítanak. Ilyen a svájci köztársaságé az 1815. évi bécsi kongresszus óta és Belgiumé 1831, illetve 1870 óta.

Ismeretes történelmi tény, hogy a németek 1870-ben arra akarták kényszeríteni a svájci köztársaságot, engedje átlépni a szövetséges német államok hadseregét Svájc határára és áthaladni a maga területén, amely mintegy éket alkot Németország és Franciaország között. Ha ily módon megkerülni, illetve hátra támadni sikerül a franciákat, Moltkeknek sokkal könnyebben lett volna nyert ügyük, mint az elzászi várvonal elfoglalása révén.

Werder német generális így szólt Herzog svájci tábornokhoz: „Gondolja meg jól a dolgot; ha önként nem enged bennünket átvonulni, erőszakkal kényszeríthetjük kívánságunk teljesítésére.” A svájci kollega erre így felelt:

— Excellenc, gondolja meg inkább ön, hogy huszonnégy óra mulva 20.000 emberrel

Gyulát, a letenyei földbirtokost, egy körülbelül 37—38 év körülnek látszó fiatalembert, aki egy idő óta különösen rendes időben, naponta meglátogatja az asszonyt, a mint az alkonyati órák megjönnek. Amikor Szalay jön, Moldvayné éppen az ebédlőszobában ül s noha úgy tetszik, mintha Szalayt várná, tulajdonképpen (amint ő maga mondja) csakis a Zsófi életproblémájának gondolataival, vagyis inkább annak megfajtásával van elfoglalva.

Szalay, aki már megszokta az asszonyt, emé valóban problematikus természetét, amit a sok novella-olvasásnak tulajdonít, békésen tűri, hogy vannak az asszonynak napjai, amikor különösen szereti őt gyötörni az afféle kérdésekkel, mint például az örökös eselőd-kérdés. Jól megkínózza előbb, hogy aztán azt kérdezze tőle a számító asszony: „No kedves Gyula... és ezek után hogyan érzi magát?... Mit csinált egész nap? Számoljon be...” stb. Eddig megadóan tűrte az asszony szeszélyeit és kitartással és türelemmel várta a neki szánt meghitt perceket, amik mindenbírásal még mindig nem kecségtettek, de amelyek inkább a nagy vágyakozások gyötrelmeivel voltak tele... S míg az asszony beszélt, — most is inkább azon jár az esze, hogy miképpen vessen véget már ennek a szomorú állapotnak, mely elesigazza, ellankasztja teljesen, holott inkább ottbón volna a helye...

— Csodálatos — kezdi a beszélgetést az

állom utját a német seregnek, további huszonnégy óra mulva 40.000 emberrel s így tovább.

A vége az lett, hogy nem a svájci generális gondolta meg a dolgot, hanem a német — és nem erőszakolta az átvonulást.

Egy másik hasonló adoma I. Vilmos német császárról szól, aki ez év nyarának elején meglátogatta Svájcot és ott a milícia nagyszerű lövészi gyakorlataiban gyönyörködött. Mikor már eleget dicsérte és esodálta a svájci vadászok céllövő ügyességét, egyszerre csak fölébredt az élcelési kedve és így apostrofálta a jelenlevő parancsnokot: „Herr Oberst, mit kezdene Ön a maga ötvenczer lövészével, ha 200.000 német megtámadná?”

„Majestät, akkor mindegyik lövészünek négy-négy porost kellene célba vennie.” — A császárnak erre elmúlt a tréfáló kedve.

Mit bizonyítanak ezek az anekdoták? Azt, hogy állandó hadsereg nélkül szűkülő-ködő semleges állam is tud szükség esetén imponálni nálánál sokkal hatalmasabb ellenfélnek, ha miliciája oly kitűnően van szervezve, mint a svájci köztársaságé és ha szabad polgárai annyira át vannak hatva a haza iránt való kötelességtől, mint a svájciak.

Igen ám, csak hogy semlegességi szerződés létrejöttéhez is két fél szükséges: egy állam, amely óhajtja a semlegességgel járó békét és egy esomó más hatalom, amely hajlandó arra, hogy ezt az ideális állapotot biz-

asszony, Szalayval szemben ülve — és nem megy ki a fejemből sehogysen ez a Zsófi leány. Két hete szolgál nálam és még mindig nem tudott megszokni nálam.

— Holott, folytatja szinte bosszantóképpen Szalay a témát, szinte leekemondó hangon — holott: éppen ezek az egyszerű emberek, ezek a primitív lelkek olyan könnyen itt tudják hagyni, pld. hogy csak a legfőbb mondjam; a hazájukat! — Nem de ezt akarta mondani földike? — Ezrével vándorolnak ki Amerikába — nemde? — s ott úgy megszokják az új földet, az új viszonyokat, mintha sohasem születtek volna a Muraközben. — Nos, eltaláltam ugy-e?... Ezeket akarta mondani?...

— Eltalálta! — hagyja helyben az előbbi beszédet az asszony, akit legkevésbé sem hoz ki a sodrából a férfi önérzetesen gunyolódó hangja. De csak azért is, éppen mert pontot szeretne tenni a férfi máris a beszéd végére, folytatja: — Ma csak azért is a maga kedves Zsófija lesz a témánk!

Ezeket mondja az ellenőrné. És a férfi biccent a fejével, hogy hallgatja örömeit, most már engedelmesen és türelmesen, csak folytassa... És az asszony folytatja is:

— Tehát: itt volna ez az egyszerű eselődleány, a maga kedves Zsófija — kötődik emigyen a nő. — S lán, Zsófi mindannak dacára, hogy maga hozzájuk jár, nem tud megszokni még sem, szóval: nem tud egyik szolgálati helyéről a másikra menni, anél-

„A Tengerpart” tárcája.

Zsófi tovább szolgál.

Hát ha nem is mehet vissza Zsófi a mérnökökhöz, mert nem kell Békécskéknek, azt senki meg nem tilthatja neki, hogy „lélekben” ott ne időzzék folyton a régebbi helyén s képzeletben „tovább” ne szolgálja az ő édes kis tekintetes asszonyát — akiből azóta szerinte, a világ legjobb asszonya lett — meg a kedves Mili kisasszonyt, a fehér liliomot, akihez hozzá nőtt egész szolgálata.

Tehát így szolgál Zsófi tovább a mérnökéknél — Moldvayékat szolgálva tényleg. Csodálatos erős ragaszkodás ez, amelyet Zsófi kifejt s amely a leány egész apró képzeletkörét folytonosan a mérnökökhöz köti.

Szinte megfoghatatlan új asszonya előtt is, hogy egy egyszerű leányteremtés, a ki nek a mai földi rend szerint az volna a rendeltetése ezen a világon, hogy csupán másokat szolgáljon; szolgálja vagy az uruját, a gazdáját, vagy az urát, ha férjhez megy esetleg; szolgálja a felsőbb parancsolatokat, miket a vallása diktál, a szokása rendel: szóval, szolgáljon minden körülmények között: oly kevéssé tud alkalmazkodó lenni mégis az emberekhez, a helyzethez és annyira megsínyli magát a megszokást... Moldvayné, a vasuti ellenőr felesége éppen meghitt barátját fogadja, Szalay

tosítsa neki. Magyarországnak és Ausztriának egyelőre sem egyenkint, sem mint nemzetközi egységnek nincs kilátása arra, hogy ezt az álláspontot belátható időn belül el tudja érni. A fegyveres béke ma még mindig oly szükséges rossz, amely nemzetközi kénytelenségből folyik. Akarva, nem akarva kell, hogy az „európai koncert“ minden állama alávesse magát neki még jó ideig. Önként és jókedvűből egy állam sem áldoz milliárdokat a hadseregnek. Az ugynevezett európai egyensúly követeli a fegyverkezéssel járó óriási áldozatokat és ha Vázysonyi Vilmost biznák kormányalakítással, első dolga volna megoldani ezt a dilemmát: vagy megadni a hadseregnek, amire szüksége van, vagy átengedni helyét oly államférfinak, akinek e részben opportunusabb a felfogása, aki megalkuszik a rosszal, hogy még rosszabbat ne kapjon cserébe az államot alkotó nemzet.

Mindezek higgadt megfontolása után pedig teljesen igazat adunk Apponyi Alibert grófnak, aki tegnapelőtt a delegáció teljes ülésén mondott beszédében igen komoly argumentumokkal bírálta az általános európai fegyverkezést és végül oda konkludált, hogy ennek az örjögésnek közös elhatározással véget kellene már vetni. Mert ezt a rettenetes fegyverkezést egyetlen állam sem bírja el. Amiként Franciaország nem versenyezhet emberanyagban Németországgal, épügy a szegényebb osztrák-magyar monarchia sem versenyezhet a gazdagabb államokkal pénzügyi tekintetben. Apponyi sok érdekes reminiscenciát elevevitett föl a multból és befejezésül arra kérte a hadügyminisztert, hasson oda, hogy, ha már a szegényebb Magyarország a legtöbb áldozatot hozza a hadseregnek főként emberanyagban, legalább anyagi szempontból kárpótólják ipari téren és a katonai építkezések terén. Csak így válik lehetővé, hogy a hadseregre költött horribilis összegek legalább némi gyümölcsöt hozzanak a nemzetgazdaság elhanyagolt mezején.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

kül, hogy a szíve meg ne szakadna belé szegénynek... Mert valósággal belébetegedett, hogy Békétyektől el kellett jönnie, ahonnan valósággal kilökték. Hát nem különös ez? Hát nem érdekli ez magát?...

— De elmondom magának — folytatja ismét némi szünet után a háziasszony — elmondom mégis, ha nem is érdekelné (annál jobb, ha nem érdekli!): mit csinált ez a leány pld. tegnap. — Piacra küldöm Zsófit, mondom neki, hogy mit hozzon: megismétlem, hogy ne feledje el, vagy írja fel, ha elfelejtene, szájába rágom: hozzon 10 krajcárért — pardon husz fillérért — fejes salátát, önteni valót, de fejes legyen az: egy kiló felsált, másfél liter tejet — mert külön tej kellett éppen uzsonnához — egy liter cseresznyét a sötétpirosból, szépet, mert rétesbe kell — Feri szereti. — S az én Zsófiim ismétli szépen — ejh, hogyan is mondta csak — félliter cseresznyét (litert mondtam!), pirosat, esont nélkülít, felsált, másfél liter salátát! — hát nem kacag?...

— Ez csak szórakozottság — veti oda unottságot mutatva Szalay — olyan, ami megeshetik esetleg magával is, velem is: nyelvbiessaklás az egész. Még csak a színészekkel is előfordul az ilyesmi a színpadon.

— Ha csak az volna, jó volna — folytatta Moldvayné. — De tényleg fordítva is hozott mindent. Fejes csak az ő feje volt, nem a saláta, mert azt egyszerűen nem is hozott. De hozott olyasmit, amire egyálta-

A bosnyák vasutak a parlamentben

—o—

Tegnap lapunk távirati rovatában közöltük, hogy a képviselőház tárgyalás alá vette a bosnyák vasutakról szóló törvényt és hogy ennek kapcsán Vio Antal nagy beszédben kelt sikra Fiume érdekében. Képviselőnk határozati javaslatot terjesztett be, hogy építtessék ki az ogulin-biháci vonalrész is és ezt a Ház el is fogadta.

Érdekesnek tartjuk, hogy tegnapi tudósításunk kiegészítéseként közöljük Sándor Pálnak és Tisza István miniszterelnöknek e tárgyban tartott beszédeit. Hiszen nem bírnak olyan sokat írni, amolyanl ennek a szerencsétlen vasutnak Fiuméra irányuló káros hatását kellőképpen méltatni tudnánk. A képviselőházi ülésnek ez a része így folyt le:

Sándor Pál: Sajnálja, hogy ilyen fontos javaslatot így elsietnek, szinte egyik napról a másikra intéznek el. Épp olyan sajnálatos, hogy az ellenzék, amely ugy látszik, nincs felvilágosítva a kérdés fontosságáról épügy, mint maga az ország, nem vesz részt a tárgyalásban. Legalább a látszatát fenttarthatta volna annak, hogy ellenőrző kötelességét teljesíteni kívánja és megjelenhetett volna a Házban. A koalíció alatt és a szabadelyü rezsim idején egyformán kifogásolta, hogy amíg másutt ilyen fontos közgazdasági kérdések megoldásánál az előkészítésbe belevonnak kiváló szakférfiakat, a minő például nálunk Matlekovits, addig itt valóságos függönyök mögött intézik el az ilyen ügyeket, szakkörökkel nem törődnek s egyáltalában nem keresik, hogy a tervezett megoldás kiállja-e a kritikát.

Gazdaságilag előhaladott államokban minden közgazdasági kérdést először az érdekeltekkel vitatnak meg, például Angliagyarmatot akar szerezni, a kereskedőket küldi előre, azok aztán egészen pontosan meg tudják mondani, hogy mi jót és rosszat lehet várni tőle. Ez a javaslat, amely oly roppant fontos érdekeket érint, alig egy hónapja van a nyilvánosság előtt.

A javaslat jelentősége abban van, hogy míg eddig Magyarországnak monopóliuma volt, hogy a nem tengeren érkezett árut Németországból és Ausztriából csak a magyar államvasutakon lehetett Boszniába és Hercegovinába szállítani, most ez a privilégium megtörtött, mert meg van adva a lehetőség Ausztriának, hogy Magyarország elkerülésével közvetlenül a saját vonalain bejuthasson Boszniába egy harminckilenc kilométernyi vonalszakasz kivételével. És teheti ezt Ausztria a mi tarifáinkkal teljesen azonos tarifa mellett. Mindenki beláthatja, hogy ezek folytán Boszna-Bród elveszti fontosság-

lán nem kértem. Nem kértem pld. arra, hogy spenótot hozzon. Én még csak megesezem, de Feri nem eszi meg a világért sem. Azt hozza saláta helyett. Szóltam neki. Erre ő azt felelte, hogy míg Békétyéknél volt, mindig vett a piacon olyankor, ha szép és friss tepsű spenótot látott, mert azt a mérnökök nagyon szerették. Hát bátran megehetjük a szép szándékkal a spenótot mi is, ha a mérnökök megették... És azután ez a felfogás megnyilatkozik minden tetteben. Hiába tanítom szép szóval, figyelmeztetem untalan: semmit sem tesz kedvemre, az én szájam ize szerint. — Mjndig ugy viseli magát — pardon: viselkedik! — mintha most is a régebbi asszonyát szolgálná. — „Ezt a Békétyékné kis tekintetes asszony így csinálja“ — mondja — „azt a Milike kisasszony így szereti“ — ezt így tenné, azt ugy tenné — ezt így főzte, azt ugy készítette a kis Milike kisasszony édesmamája is és az esakis ugy jóizü. Ugy, ahogy én csinálnék, jó nem is lehet... És így tovább... Ez folytonosan így megy... És — mondja különben ő maga is, hogy ugy érzi magát — még mindig, mintha most is még a régebbi helyén lenne, Békétyéknél szolgál tényleg magában tovább... Főleg pedig esténként szállja meg a buzgóság, amikor le kellene feküdnie. Asztalhoz ül és leveleket írkal a volt „kis tekintetes asszonyának“, meg a kisasszonyának, Milikének. Szinte tüntetőleg ott hagyja a már megírt, megeimzett levelet, le-

gát és Magyarország ebben a relációban ezentul semmiféle jelentőséggel nem fog bírni.

Ennek az új vasutnak az építése folytán teljesen elvesztettük azt a forgalmat, amelyet Magyarország Bosznia-Hercegovinával Bródon keresztül birt. A magyar kereskedelem Fiumében nem képes a második vágányt megkapni. Akkor támadta a koalíciót a dalmát vasutak létesítése miatt, mert ez Ausztriának csinál összeköttetést Fiume megkerülésével. Most egy közvetlen összeköttetést kap és ezzel Spalató rövidesen a monarchia első kikötője lesz, amely mellett Trieszt és Fiume eltörpülnek.

A miniszterelnök miért nem érvényesíti az energiáját abban a tekintetben, hogy a magyar közgazdaság nagy érdekeit ne játszószák ki.

Gróf Tisza István miniszterelnök felelni kíván Sándor Pál erős, temperamentumos kritikájára. Sándor Pál három kifogást hozott fel. Az első az, hogy Ausztria rosszhiszeműséggel károsítja meg Magyarországot a kiegyezési törvények végrehajtásában. Ezt ilyen formában állítani nem lehet. Viszont fájdalommal ő is elismeri, hogy vannak surlódások a miatt, hogy az osztrák kormány a gondjaira bizott érdekek védelmezésében tulment a kölesönös loyaltásnak azon a határán, amelylyel tartoznak egy idegen állam iránt is, annál inkább egy olyan állam iránt, amelylyel állandó kapcsolatban él és amelylyel egy uralkodó személy alatt van.

A bajok eredetét abban kell keresni, hogy az 1907. évben kötött kiegyezés a vasuti megállapodásokat rontotta és olyan stipulációkat, amelyek Magyarországra előnyösek voltak, törölt. Ezen az állapoton nem lehet segíteni. A most jelentkező bajok folyamánai csak ennek a kiegyezésnek, de ezek nem vonhatók kapcsolatba a bosnyák törvényjavaslattal.

A vád az, hogy a vasuti program szerint Fiume érdekei veszélyeztetett helyzetbe kerülnek. Sándor Pál előadásában, ahol elének festi azt a hatalmas lendületet, amit Spalató nyert Fiume rovására, nagyrésze van a fantáziának.

Sándor Pál: Tényeket mondtam!

Gróf Tisza István: Az tmondotta a képviselő ur, hogy a novi-biháci vonal kiépítése és kapcsolata a dalmát vasutakkal előnyösebb Fiuméra, mint Spalatóra. Ebben teljesen egyet értünk. De viszont azt is mondtotta, hogy a sziszeki vonalat örök időkre átadtuk az osztrákoknak.

Sándor Pál: Igenis lekötöttük magunkat!

Gróf Tisza István: A Máv. helvi díj-szabása érvényesül ezen a vonalon is. És hogy örök időkre kötöttük volna le magunkat, ha megnézte volna az egyezményt Sándor

ragasztás nélkül, a konyhaasztalon, hogy én is lássam, hogyan levelezik ő előbbi asszonyával: „— Önagysága Békéty Pálné mérnöknek tekintetes asszonyának, Vám utca 91. Helyben; vagy: önagysága Békéty Milike kisasszonyának, tek. Békéty Pál mérnök leveleivel.“ (innét az „ur“ mindig hiányzott) — így szóltak a leveleimnek. — Hát így ír Zsófi. Semmi: „szépreményü“, „tisztelt émi“ vagy egvőb kacagni való. Csak olvashá, milyen értelmesen, okosan, sőt szépen ír Zsófi! Szolgálóban ritkaság!

— Hát az szent igaz — folytatja tovább a nő megszakítás nélkül — Zsófi tisztának tiszta leány: ad önmagára. De a természet — most már be kell látnom — minden kritikán aluli. És így muszáj elengednem, mivel — fel is mondtam már neki s nincs türelmem vele vesződni. Pedig tudom, hogy nehezen kapok majd egy rendes leányt. Zsófi azonban még sem kell. Már csak azért sem, mivel nem akar maradni nálam. Erőszakkal nem tartok vissza senkít. S mivel nálam van tulajdonképpen s még sem nálam szolgál, hanem Békétyéknél — már beesson meg — de ez engem határozottan sért! Sért, mert tudom, hogy Békétyéknél akkor is jól érezte magát, amikor az orra lógott, pedig mindenkor megkapta a magáét, nem felelt meg kötelességének. Nálam pedig minden jöbén van része s mi még sem kötünk neki...

Nikelszky Géza.

dor Pál, megtudhatta volna, hogy csak öt évig marad az érvényben, feltéve, ha 1917-ben létre jön a kiegyezés. Abban is egyetért Sándor Pállal, hogy a vasuti hálózat kiépítése rontja Magyarország helyzetét Ausztriával szemben, viszont a természetes fejlődést meg nem állíthatjuk. Rövidlátó politika volna, ha a geográfiai helyzet ellenére monopóliumokat és privilégiumokat tartani fenn. Azokból a nagy előnyökből, amelyek ezzel a vasutal járnak, Magyarországnak is ki kell vennie azt a részt, amely geográfiai helyzeténél fogva megilleti. Stratégiai szempontból pedig egyenesen kötelességünk a javaslatot elfogadni. (Helyeslés.)

A részletes vita során Vio Antal azt fejegette, hogy a novi-bihácsi vonalat nekünk kellett volna kiépíteni, akkor a tarifát is mi szabtuk volna meg.

Tisza István hangoztatta, hogy a magyar kormány tudta nélkül Boszniában nem lehet vasutat építeni. A dolgot megvizsgálja és addig függőben tartja ítéletét. Megengedi, hogy Sándor Pál nagy fölényben van vele szemben ily kérdésben. Elhiszi, hogy kisujjában vannak a vasuti tarifák, de kisujjában maradt a magyarázat is. Miért tartja veszélyeztetettnek a fumei vonalat, mely Fiuméig kétszáznyolcvan, Spalatoig pedig négyszázharminc kilométer? Kijelentette, hogy a bosnyák vasutak építésénél a kvóta arányában részes a magyar ipar is. Ezután részleteiben is elfogadták a javaslatot.

Műhímezéseket

valamint bármily női kézimunkát jutányos feltételek mellett elfogad magyar uriaszszony. Címe megtudható a kiadóhivatalban.

—o—

Ujdonságok.

—o—

Tájékoztató.

— *A kir. kormányzó* magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— *A tengerészeti hatóság épületében* levő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— *A népkert* (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— *A temető* naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— *A Cunard* magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— *A tersattói Frangepán-vár* naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— *József főherceg diszkertje* (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincsen.

— *A Danubius-hajógyár* telepe, a rizshántológvár, a papírgvár, a kőolajfinomító gyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „*Adriatica*“ cognacvár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— *A kivándorlási ház* megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— *A városi könyvtár* naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

—o—

— **A kormányzó itthon.** Wickenburg István gróf kormányzó ma reggel 7 óra 10 perckor Budapestről visszaérkezett Fiuméba.

— **Személyi hír.** Kompolthy Jób kitűnő hazánkfia, aki 11 éve él Kinában mint postaigazgató és akinek pompás gyűjteményében gyönyörködhetett a közönség a Szabad Liceum mult heti felolvasásán, ma reggel Fiuméba érkezett. Kompolthy hosszabb szabadságra jött haza és szabadságának nagy részét Fiumében tölti. A Szabad Liceum vezetősége azon fáradozik, hogy Kompolthyt egy felolvasásra megnyerhesse.

— **Kormányzóék fogadónapja.** Wickenburg István gróf kormányzó és neje, szül. Püekler-Limpurg Zsófia grófnő csillagkeresztes hölgy, f. hó 22-én, hétfőn délután 4 és 6 óra között fogadnak a kormányzói palotában.

— **A Kaszino Szilveszter-estéje.** A Nemzeti Kaszino, több tagjának kívánságára, az idén is rendez Szilveszter-estét. A részletek megbeszélése céljából a vigalmi bizottság a napokban ülést tart.

— **Látogatás a kormányzónál.** Dr. Nascimbeni Artur, az ujonnan kinevezett olasz alkonzul, gróf Caccia-Dominioni főkonzul kíséretében ma délelőtt bemutatkozó látogatáson volt Wickenburg István gróf kormányzónál.

— **Karácsonyi istentiszteletek.** A reform. és ág. h. ev. egyház karácsonyi istentiszteleteinek sorrendje: December 21-én d. u. 5 órakor karácsonyfa ünnep. Ezen alkalommal az iskolás gyermekek karácsonyi ajándéot, a szegény és árva fiuk pedig ruhát kapnak.

December 25-én d. e. fél 10 órakor magyar nyelvű istentisztelet urvacsorával, 11 órakor német nyelvű istentisztelet urvacsorával.

December 26-án d. e. 10 órakor magyar nyelvű istentisztelet urvacsorával, 11 órakor német nyelvű istentisztelet urvacsorával.

December 31-én d. u. 3 órakor magyar nyelvű istentisztelet.

Január 1-én d. e. 10 órakor magyar nyelvű istentisztelet, 11 órakor német nyelvű istentisztelet.

— **A Szabad Liceum** pénteki felolvasó estélyén Képešy Béla tanár — Bessenyei György halálának 100 éves évfordulója alkalmából — a magyar testőrség korát fogja fogja ismertetni.

— **Hangverseny.** Holnap esütörtök este félkilenc órakor a Deák szálloda nagytermében tartják meg a hangverseny-egyesület által rendezett Rose-négyes hangversenyét.

— **Lógyakorlat.** A haditengerészet Budapest nevű állomáshajója ma Ratkovics fragettkapitány parancsnoksága alatt Lógyakorlatra indult a haditengerészeti akadémia növendékeivel.

— **Uj gőzös.** A Tommaso Cassovich triezzi hajóseég a monfalcone Cantiere navale hajógyárnak egy nagy, 8000 tonnás áruszállító gőzös elkészítésére adott rendelést. Az új hajónak 11 tengeri mértföld sebessége lesz óránként és jövő év október havában kell késznek lennie.

— **A Savoy-nagyszállóda** a főváros kelletős közepén (VIII., József-körut 16) a keleti és nyugati pályaudvaroktól alig 5—5 perenyire fekszik. Szobák már napi 3, illetve 5 koronától kaphatók (fűtést, világítást beleértve) és hónapokra is bérelhetők.

— **Apolló színház.** Az ugynevezett karácsonyi műsort tegnap este mutatta be az Apolló-színház. Általában konstatalhatjuk, hogy a műsor elsőrendű, a hölgyek válogatottan nagyon csinosak, a szereplők művészi értékűt nyújtottak. Pompások a négyek az ő boszorkányos gyorsaságu táncokkal, mellettük sikerült táncmutatványokat produkáltak: La bella Lizetta, Gorres Nővérek és az Elly-Leons-pár. A Hollwary fivérek bámulatos erejükkel tüntek ki, míg az előző műsorból előnyösen ismert König Grethe német és az Orient Gemma olasz énekesnőket szívesen láttuk viszont. Zajos sikert aratott a tango bemutatása is és általában nagyon sikerült az egész program.

— **Osztrák Lloyd.** Triesztből írják: Az Osztrák Lloyd igazgatósága jelenti, hogy e hó 72-én a Baron Beck gőzös a következő különjáratra indul: Kréta, Szmirna, Burgasz, Várna, Konstanzába. A Mária Valéria hajó január első felében indul: Saloniki, Szmirna és Konstantinápolyba.

— **Ítélet a támadó munkás ügyében.** A törvénszék, mint büntető bíróság tegnap ítélt Zivkovics Zsivadiv munkás ügyében, aki — mint annakidején megirtuk — esernyővel megütötte Keszthelyi Péter dr. orvost, súlyos sérülést ejtve a szemén. Zivkovics beismerte tettét s azzal védekezett, hogy ő nem akarta megsebesíteni az orvost. Azt állította, hogy az orvos kiütötte a rendelőből és sértő szavakkal illette. A tanúk Keszthelyi dr. javára vallottak. A törvénszék súlyos testi sértés büntettségért háromhav ifogházra ítélte Zivkovicsot, aki belenyugodott az ítéletbe. Az ügyész felebbezett.

— **Zsebkés és rendőrkard.** Grohovo község 3. számú házának koresmájában november 2-án Gubert Mihály ittas parasztleány kikezdett a helyiségben tartózkodó vendégekkel. Krmptich közrendőr körutjában éppen arra járt s bement a koresmába, ahol távozásra szólította fel az ittas legényt. Ez nem engedelmeskedett, mire a rendőr megfogta és kitudszkoltta a helyiségből. Künn az utcán Gubert kést vett elő a zsebéből s a rendőrnek mindkét karjába és arcába szurt. Krmptichet előntötte a vér. Sippal segítséget kért s csakhamar ott termelt egy másik rendőr, akinek segítségével ártalmatlanná tette a szurkáló Gubertet. A két rendőr, azután el akarta kísérni őt a drenovai rendőri kirendeltségre de az ut felén ismét dulakodni kezdett velök. Minthogy nem birtak vele, Krmptich Kardot rántott s rásujtott a legény egyik lábára. A megszurkált rendőrt és garázda legényt a mentők szállították a kórházba. Tegnap volt ez ügyben a törvénszéki tárgyalás, amelyen Gubert tagadta a terhére rótt büncselekményt s azt állította, hogy a rendőr üvegeserepekre esett. A tanúk is, akik különben mind rokonai, javára vallottak. Krmptich és Fabris rendőrök eskü alatt vallották, hogy Gubert későtől eredt a seb. A törvénszék kéthavi fogházra ítélte Gubertet s a büntetésből 42 napot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az ítélet ellen az ügyész felebbezett.

— **Városi színház.** Tegnap, kedden este „A Gésák“-at ismételték meg, az ismert jó ensembleben. Ma B. turnusban „A varázskorongó“ kerül színi. Csütörtökön A. turnusban „Az elvált asszony“-t, pénteken B. turnusban „Az új lovagját“ adják, Philino tenorista jutalomjátékán.

— **Elfogott késelő.** A rendőrség letartóztatta Slivar István 20 éves fiatalembert, aki — mint megirtuk — tegnapelőtt este késsel megszurta Dernik Ferenc munkást.

Kinevezések. A fiumei pénzügyigazgatóság Lehrer Ödön újvidéki, valamint Marcé Pál és Dubravich György fiumei lakosokat a fiumei fővámvizsgálóhoz vámgyakornokká nevezte ki.

Beterjesztik a hajózási szerződéseket. Felelős szerkesztőnk tegnap Budapesten felkereste Hoszpótzky Alajos miniszteri tanácsost, a kereskedelemügyi miniszterium tengerészeti osztályának főnökét, hogy nála az új tengerhajózási szerződések életbeléptetése iránt tudakozódják. Hoszpótzky tanácsos kijelentette szerkesztőnknek, hogy hogy az Adria, Ungaro-Croata, Magyar Keleti és Magyar Folyam- és Tengerhajózási társaság szerződéseit egy-két héten belül a parlament elé terjesztik. Az Adria szabveneiója négy millió, az Ungaro-Croata két millió nyolcszáz ezer és a Levante társaságé 1.800.000 korona lesz. A betérésítés természetesen attól függ, hogy nem-e jön valami parlamenti meglepetés közbe.

A mexikói és a középamerikai járatok ügye, melyekre tudvalevőleg az „Atlantica” pályázik, még az előkészítés stádiumában van.

Elsülyedt dereglye. A petroleumkötőben tegnap rakodás alatt állt a XIX. számú dereglye. A haditengerészet egyik torpedóhajója a Danubius hajógyárból a kikötő felé haladt s oly nagy hullámokat vert fel, hogy a dereglye dióhéj módjára kezdett a vizen táncolni s eközben oly sok viz hatolt belsejébe, hogy elmerült. Kiemelésére már megtették a szükséges intézkedéseket.

A Recina vize. Serebo Szalvátor 31 éves barlettai születésű munkás azt hallotta egyik ismerősétől, hogy a Recina vizével szembajrt lehet gyógyítani. A szembajros Serebo meg akarta próbálni ezt a kurát s tegnap a Recinához ment, hogy egy palackot megtöltsön annak vizével. De amint a parton járt, megcsuszott s elesett. A palack eltörtött kezében s az üvegszilánkok tenyerébe hatoltak. A mentők részesítették segélyben.

A kikötőből. December 17. Érkezett: Mátyás Király magyar gőzös Marseilleből, 13.000 láda narancsesal, 50 tonna kénnel, 200 bál raphiával és 20 tonna vegyes áruval; Baron Beck osztrák gőzös Alexandriából, üresen.

Indult: Salzburg osztrák gőzös Alexandriába, 500 tonna cukorral, 50 tonna rizsszel, 20 tonna papírral és 78 láda üvegáruval; Kálmán Király magyar gőzös Mogadorba, 380 tonna fával, 70 tonna cukorral, 50 tonna parafinnal, 250 bál dohánynyal, 10 tonna papírral és 20 tonna árpával; Austria német gőzös Hamburgba, 160 tonna magnezittel és 120 tonna olajjal; Szerényi magyar gőzös Konstantinápolyba, üresen; Douro angol gőzös Hullba, 261 tonna fakivonattal, 10 tonna babbal, 20 tonna lisztel, 20 tonna pamuttal és 30 tonna vegyesáruval; Antonios görög gőzös Szalonikibe, 250 tonna faszénnel.

Baleset a tengeren. A tengerészeti hatóság Előre gőzöse tegnap Arheból Fiuméba vontatta az Istria nevű vitorlást, a mely nem tudott haladni, mert egyik árbóca a nagy viharban előrött.

Öngyilkossági kísérlet. A mentőket tegnap a via Pomerio 28. száma alá hívták, ahol egy fiatal ember öngyilkossági kísérletet követett el. A mentők beszállították az ifjút a kórházba, ahol megállapították az orvosok, hogy mellbeszurta magát. Sérülése szerencsére könnyebb természetű. Tettének oka ismeretlen.

Felülfizetések. A Ganz-Danubius hajógyár magyar munkásainak működvelő köré december 6-iki multságán felülfizettek: Wickenburg István gróf 30 K, Kaplanek József 20 K, Sebestyén Ferenc, Farkas János, dr. Orosdy Lajos, Pálfi Gyula, Lány Lajos, Ferdinánd Kittel, Schlesinger Béla és Münz P. 10—10 K, Dworák Ede 8 K, Ferdinánd Lajos, Huzzulich Ferenc, Pelles László, Rutz János, Bogáry Ferenc, Gules N., Luppisz Miksa, Máyer József, Simoyics László, Reichel János és Gunsch Jenő 5—5 K, Hutterer József, Czurda József és Dörner István 4—4 K, Adamich János 3.60 K, Schuller István és Krompholer István 3—3 K, Budai Károly 2.20 K, Gucsig József, Bárád N., Török József, Schmeiser Humbert és Fiola Pál 2—2 K, Rónay Pál, Roroessay György és Mester János 1.60—1.60 K, Kujányi István 1.20 K, Eperjessy Andor, Egyed József és Zeleznik János 1—1 K, Gindl Ödön, Graceana N. és Hermann János 80—80 fl., Gutí Antal, Kirr János, Gyurkovits N., László Gyula, Czengráf Jenő és Guali N. 60—60 fl., Pető Gyula, Bereszy József, Cseppelyi Nándor és Vattai Ferenc 20—20 fillér. A szíves felülfizetőknél ez uton mond hálás köszönetet a vezetőség.

Az albérlő pénze. A rendőrség letartóztatta Bolenae Karolina eselédleányt, aki urnője albérlőjétől 13 koronát lopott.

Elitelt tolvaj. A rendőrség hetekkel ezelőtt letartóztatta Lusina Pál 18 éves ifjút, aki hét betörést követett el rövid időn belül. Büntérsa egy Anicich nevű fiú volt, aki még nem érte el a 14-ik évet. Ma kerültek mindketten a törvényszék elé, mely Lusinát 7 hónapi börtönrre, Anicichet pedig javítóintézetbe való internálásra ítélte.

Corso mozi. Ma esti műsor: A hindu táncosnő, dráma. Utána két beszélő film.

Berlin-szálló Budapesten. A fővárosi élet újból egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a. megnyílt a 140 díszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Ottó, az abbáziai Lederer-pénzió volt igazgatója, a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő, szakszerű vezetésére.

-0-

APOLLO-SZINHÁZ.
Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

December 15-től január 1-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órákor.

Nagy művész-esték a szerződöttetett elsőrangú attrakciók fellépte.

MOZGÓ FÉNYKÉP.
Előadás után kabaré szabad be-menettel.

Értesitem Fiume n. é. közönségét, hogy — tyukszemirtó és masszázsz műtermet — nyitottam.

Sok évi eredményes munkásságom különböző helyeken, mint pl. az „Ilona” és „Quarnero”-fürdőknél és Abbaziában, garancia arra, hogy m. t. klienseimet a legjobban és legpontosabban fogom kiszolgálni. Számos látogatást kér Jandriek Gjuro Fiume, Via del Fosso 5., II. Telef. 14-81. Fogadó órák d. e. 10—12 s délután 3—5-ig.

A Fiumei Kereskedelmi Bank R. T.

takarékletetek után

5% kamatot ténit

A tőke és járadékadót a bank sajátjából viseli.

TŐZSDE.

	Dec. 16 zárlat	Mai ár. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	841.50	842.50
Osztrák hitelrészvény	534.50	634.50
4%-os koronajáradék	82.10	83.25
Osztr.-magy. államvasut.	708.—	709.50
Jelzálogbank	439.—	440.50
Lezámitelőbank	526.—	527.—
Hazai Bank	288.50	289.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	540.75	542.—
Rimamurányi	643.—	645.—
Salgótarjáni	746.50	746.—
Közuti Vasut.	632.50	635.—
Városi Villamos	347.50	350.—
Adria	579.—	—
Déli Vasut.	105.—	—
Magyar Cukoripar	2700.—	—
Rizsgyár	3700.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	11.31	11.29
Búza májusra	11.32	—
Rozs októberre	—	—
Rozs áprilisra	8.56	8.53
Zab októberre	—	—
Zab áprilisra	7.43	7.42
Tengeri májusra	6.52	6.50
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	633.75	633.75
Magyar hitelrészvény	841.50	846.75
Osztrák magyar államvasut.	709.75	709.—
Déli Vasut.	—	105.25
Alpesi	789.—	796.—
Skoda	788.—	789.—
Osztr. koronajár.	84.40	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kártsék átlagár.
Fiumei 4%-os kölesönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank es Takaréksz. Susák	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter” tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1500.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1125.—
Orient tengerhajózási társ.	1420.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	1000.—
„Magyar Olajgyár” új	1000.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	283.—
Navigazione Libera Trieste	610.—
Osztrák Lloyd	599.—
Stabilimento Tecnico	9800.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	420.—
I. Trieszti Rizsgyár	660.—
„Kerka” dalmát vizművek r. t.	447.—
Spalato-i Portland Cement	371.—
Assicurazioni Generali Nap.	802.—
Riunione Adriatica	3570.—

Nagy karácsonyi árusítás!

Hol? Hol? Hol?

a Rosenthal Lipót-féle Magyar áruház-ban DANTE-TÉR 1. sz.

Nagy választék játék és pipere-árakban. Olesó szabott árak mellett.

Állami tisztviselők, vasutasok és pénzügyőrök árkedvezményben részesülnek.

Megnyílt

a CORSO 34. sz. házban a volt KORNICZAI-féle helyiségben

UJ DISZMŰ ÉS JÁTEKARU-ÜZLET. MIKULÁS ÉS KARÁCSONYNAPI AJÁNDEKOK!

Ékszer - arany - és chinaezüst - áruk

Steiner Ferencz

Fiume, CORSO 35.

Telefon szám 206.

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

UJ FÜ

Távirat — Telefon.

A trónörökös születésnapja.

KONOPISCHT, dec. 17. Ferenc Ferdinánd trónörökös holnap lesz ötven éves. A trónörökös születésnapját családja körében tölti.

A delegációk.

BECS, dec. 17. Láng Lajos elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg az ülést, melyen a kormány részéről Tisza, Teleszky, Burián és Berchtold voltak jelen. Két interpelláció volt, az elsőt Hadik János gróf intézte a külügyminiszterhez. Azt kérte, hogy a balkán államokban történt-e intézkedés a magyar érdekek megvédésére, kedvezőbb lesz-e a helyzetünk a külkereskedelmi forgalomban és a balkánnal folytatott tárgyalások során kellőképpen megvédték a magyar álláspontot. Kérte, tud-e a külügyminiszter arról, hogy Párisban egy nemzetközi iroda van, amely magyargyalázó cikkekkkel látja el az európai sajtót.

A második interpellációban Károlyi Mihály gróf a berlini szerződés 43. és 44. cikkére hívta fel a külügyminiszter figyelmét. Ezek a pontok kötelezik Romániát, hogy országa zsidóságának adja meg mind azokat a jogokat, amelyekkel a többi polgárok rendelkeznek. Minthogy ez nem történt meg, kérte: hajlandó-e a külügyminiszter akciót indítani arra vonatkozólag, hogy a hatalmak a szerződésben foglalt köteletség teljesítésére kényszerítsék Romániát.

Következett a külügyi költségvetés folytatása, melyhez elsőnek Wickenburg Márk gróf külügyi osztályfőnök szólalt fel. Nagy elismeréssel szólt a delegációban elhangzott beszédekről, melyeket nívósaknak és tanulmányosaknak tart.

Hallgatólagos egyezség.

BUDAPEST, dec. 17. A kormány és az ellenzék között hallgatólagos meg egyezség jött létre, melynek értelmében az ellenzék nem nyújtja a delegációs vitát, viszont a kormány megadhatja a képviselőháznak a karácsonyi szünetet és a sajtójavaslatot csak januárban tárgyalhatja.

Jeszenszky avanszálása.

BECS, dec. 17. A Zeitz jelentése szerint Jeszenszky államtitkár, a közigazgatási bíróság másodelnöke lesz. Az eddigi másodelnök: Szilassy nyugalmába vonul.

BUDAPEST, dec. 17. A Zeitz hírére ma félhivatalosan megcafolják.

A hertneki birtokvásár.

BUDAPEST, dec. 17. Ismeretes az az összeférhetlenségi bejelentés, melyet Persian Ádám hírlapíró jelentett be a képviselőház összeférhetlenségi bizottságánál a hertneki birtokvásár ügyében Mándi Samu munkapárti képviselő ellen. Mándit azal vádolta Persian, hogy képviselői megbízását használta fel a birtok vásárlásnál illetéktelen jövedelem szerzésre. A képviselőházi bizottság felmentette Mándit, mire ő Persiant a járásbírószágon beperelte rágalmozásért. Ma volt a bírósági tárgyalás. A vádlott Persian bizonyítékainak figyelembe vétele után a bíróság felmentő ítéletet hozott. Az ítélet hallatára Pál Alfréd munkapárti képviselő ezt kiáltotta: „Szép kis bíróság!” Ezzel szemben a tárgyaláson jelen volt jogászok teljes elismerésüket fejezték ki a bíróság tárgyilagossága fölött.

ÚJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).

ABBAZIA Reichstrasse

Gőz-, kád- és meleg tengeri víz fürdők.

Szobák 3. — koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER.

Nagybeteg püspök.

DEBRECEN, dec. 17. Balthazár Dezső ref. püspök napokkal ezelőtt difteritiszben megbetegedett. A bajhoz most veselő és skarlát járult. A püspök állapota válságos.

„Kárpótolják“ a tartalékosokat.

BECS, dec. 17. A hadügyminiszteriumba folyton jönnek segítséget és kárpótlást kérő kérvények olyan rezervistáktól, kik most hosszabb időre be voltak vonulva. A honvédelmi miniszterium most két rendeletben közli, hogy ilyenmü kérelmeknek hely nem adható.

Egy fiumei borküldemény lefoglalása.

BÁNFY-HUNYAD, dec. 17. A fiumei hatóság megkereste az itteni szolgabírószágot, hogy Berger Ernő fiumei borkereskedő által Élesdre küldött borküldeményt foglalja le, mert a bor hamisítva van. A hatóságok több hordó bort lefoglaltak.

A horvát választások.

BUCCARI, dec. 17. A választási aktus nagy eseményben kezdődött. Leszavazott a 3700 választó közül 1650 ember, vagyis a választóknak még a fele sem. A susák-buccarii kerület képviselőjévé Rozsics Miksa doktort választották meg. Ellenjelöltje Staresevics Mile volt.

ZÁGRÁB, dec. 17. Tegnap estig Horvát-Szlavonországban megválasztottak

45 horvát-szerb koalíciós,

15 unionista,

11 Staresevics-párti,

10 Frank-párti és

3 parasztpárti képviselőt.

Négy kerületben pótválasztás lesz.

ZÁGRÁB, dec. 17. Tegnap este tíz órakor a választás befejezése után Skerlec Iván báró horvát bán tiszteletére fáklyamenetet rendeztek a báni palota előtt. A lelkes hangulat a kora reggeli órákig óbrén tartotta a város népét. A választások eredményét általános meglepéssel vették tudomásul az ország minden részében.

A horvát bán nyilatkozata.

ZÁGRÁB, dec. 17. Skerlec Iván báró horvát bán ma egy újságíróval folytatott beszélgetés során elmondta, hogy a tegnapi választások fényesen igazolták azt a feltevést, amelyből a kiegyezés megkezdésekor kiindultak. Már most csak az a kérdés, hogy milyen álláspontot foglalnak majd el az egyes pártok. A legelső tennivaló a pénzügyi egyezmény megalkotása lesz.

Bihar közgyűlése.

NAGLVÁRAD, dec. 17. Biharvármegye ma Miskolczy főispán elnöke mellett közgyűlést tart, melynek tárgysorozatán szerepel a sajtójavaslat is. Mindkét párt nagy felkészültséggel jelent meg.

Rampolla meghalt.

ROMA, dec. 17. Rampolla Alajos bíboros tegnap este 11 órakor meghalt. Rampolla XIII. Leó pápa uralkodása idején az Egyházi Állam államtitkárja volt és mint ilyen 6-7 szavazat hiányával majdnem pápává választották az 1903. évi konklávé alatt. Megválasztása ellen azonban királyunk vétőjogával élt s így került ki a negyedik szavazásnál Sartó József velencei bíboros patriárcha győztesen a szavazásból. Rampolla a Franciaországgal való meg egyezés híve volt és ennek érdekében az egyház rovására is hajlandó volt engedelményekre.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás lift, gőzfűtés, fürdők, nagy étterem.

== Teljes penzió napi 10 líráért. ==

Hosszabb szabadság.

BECS, dec. 17. Ma megjelent a hadügyminiszter rendelete, mely a csapattestparancsnokokat utasítja, hogy az idén a katonáknak a karácsonyi ünnepek alatt hosszabb szabadságot adjanak, mint az előző évben. A katonák karácsonyi szabadsága 20-án délben kezdődik és január 2-án délben végződik.

A lengyel válság.

BECS, dec. 17. Dlugosz lengyel miniszter helyén marad, mert a lengyel klub többsége mellette van.

BECS, dec. 17. A Reichsrathban a rutének ccütörtökön folytatják az obstrukciót.

Megőrült egyetemi tanár.

BUDAPEST, dec. 17. Perubán Lukács egyetemi magántanár ma reggel hirtelen megőrült. A Kossuth Lajos utcán hangos ordítással rohant végig. Automobilon a Schwartzert intézetbe szállították.

Sztrájk készül.

BUDAPEST, dec. 17. A Ganz-gyári munkáskizárás ügyében semmi új nincs, ellenben Weisz Manfréd esepeli tölténygyárában nagy a nyugtalanság, mert a vezetőség egy bizalmi embert elbocsátott és e miatt a munkások sztrájkra készülnek.

Az osztrák Vöröskereszt elnöke.

BECS, dec. 17. Schönburg Alajos herceg, az urakháza tagja, tegnap lemondott az Osztrák Vöröskereszt Egyesület elnöki tisztéről. Utódául Abensberg Adolf grófot szemelték ki.

A Luca-vásár Trientben.

TRIESZT, dec. 17. Mint minden évben, úgy ezuttal is néhány német kereskedő érkezett Triestbe a Luca-napi vásárra. Alig rakták ki a kereskedők áruikat, nagy tömeg verődött össze a bedők előtt, füttyültek és kiabáltak:

— Csak olaszoktól vásárlunk, ki a zöldkalapos németekkel!

A kereskedők nem érezték biztonságban magukat, a rendőrséghez telefonáltak segítségért, de mert a segítség késett és a tömeg magaviselete mindinkább fenyegetőbbé vált, a kereskedők becsomagolták áruikat és nyomban elutaztak.

Az osztrák nyomdász válság.

BRÜNN, dec. 17. A német lapok tegnap reggel nem jelentek meg.

PRÁGA, dec. 17. A félhivatalos „Prager Abendblatt“ kivételével tegnap egy lap sem jelent meg.

PRÁGA, dec. 17. A „Reichenberger Zeitung“ további intézkedésig beszüntette az esti kiadás megjelenését.

PRÁGA, dec. 17. Az itteni újságírók elhatározták, hogy máától fogva nem jelentetik meg a lapokat.

BECS, dec. 17. A hírlapszedők december 27-én kezdik meg a sztrájkot.

Fehérvarrást, műhimzést és egyéb női kézimunkákat

jutányos díjazás mellett elvégez minden ilyenmü munkákban jártas asszony. Szíves meghívásra rögtön odajön, vagy címet megad a kiadóhivatal.

Hivatalnoknőnek

ajánlkozik könyvvitelhez, gépiráshoz és gyorsíráshoz értő, szép kézírással bíró magyar nő. Szíves meghívásokat „Hivatalnoknő“ jelígre a kiadóhivatalba kér.

Tüntetések egy admirális mellett.
 MESSINA, dec. 17. Tudvalevőleg Cagni viceadmirális és Cacace kapitányt a „San-Giorgio” hadihajó zátonyra jutása miatt felfüggesztették állásától. Tegnap utazott el a két tengerésztiszt és ez alkalommal nagy tüntetések voltak a két tiszt mellett. Matrózok a hajóhid eltávolításával akarták meggátolni, hogy a két tiszt elhagyhassa a hajót. Kétszáz matróz kísérte ki a tiszteket és végül egy memorandumot nyújtottak át, melyben a távozó tiszteket rokonszenvekről biztosítják.

A zaberni afférhez.
 STRASSBURG, dec. 17. Forstner hadnagy pörének tárgyalása az itteni hadbíró-ság előtt a jövő héten kezdődik.

MAINZ, dec. 17. Forstner hadnagynak a zabern-i affaire hősének édesanyja dr. Claas ügyvédet, a nagyünet szövetség elnökét bizta meg fia védelmével.

Wied herceg Albániában.
 FRANKFURT, dec. 17. A Frankfurter Zeitung szerint jan. 15-én fog Wied herceg Albániába bevonulni. A herceg egyelőre nem Valonába, hanem Durazzóba fogja székhelyét felütni, mivel ott van az egyetlen lakható konaképület. A herceget egy nemzetközi eskadre fogja Durazzóba kísérni.

Az Athosz-hegy.
 ATHEN, dec. 17. Pétervárról ideérkezett jelentések szerint Oroszország már nem tartja fenn azt a javaslatát, melylyel a londoni nagykövetségi reünión az Athosz-hegy nemzetköziesítését óhajtotta.

A hármass entente és Törökország.
 KONSTANTINÁPOLY, dec. 17. Az összes török lapok élesen bírálják a hármass entente-nak azt a tervét, hogy a német katonai misszió miatt demarche-ot rendez.

Amerika a bevándorlás ellen.
 WASHINGTON, dec. 17. A képviselőház elhatározta, hogy új bevándorlási törvényt hoz, mely a bevándorlóktól azt követeli, hogy egy nyelven írni és olvasni tudjanak. Ezenkívül kimondja a bill, hogy minden külföldi, a ki a bevándorlás után három éven belül vagyont rongál, a szervezett államrend felforgását hirdeti, vagy tisztviselők meggyilkolására izgat, száműzendő. Ezt a rendelkezést elégségesnek tartják, hogy lehetetlenné tegye a választójog érdekében esetleg rendezendő sabotage-szerű anarchisztikus zavargásokat.

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cattaróig csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államasutak városi menetjegyjrodája.

**Az Ön szállítójának
 LEHET
 ÉRDEKE
 mást adni**

**Önnek azonban
 NEM LEHET
 Érdeke
 mást elfogadni,**

mint ezen védjegyü

valódi

PALMA

KAUCSUK SARKOT,

mely kipróbált

első minőségü.

világhírü gyártmány.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendérei:

(Hótes arrivés hier:)

Bernstein Zsigmond Wien	Hammer
Bosch Gusztáv Wien	Hammer
Bachmann Rolf München	Habsburg
Heller Frigyesné Budapest	Habsburg
Stiasny Karl Wien	Bellevue
Möller Siegfried dr. Dresda	Bellevue
Bartos Johanna Budapest	Janette
Bartos Fülöp Budapest	Janette
Rath Ludvig	Cesky
Filova Bohumila Kladruby	Cesky
Schlesinger Emilie dr. Wien	4 Jahresz.
Novak Maja Wien	4 Jahresz.
Gorjany Róbert dr. Rupertshof	4 Jahresz.
Müllener Marie Lawoene	Ticeva
Erwin Hugó Wien	Janette
Ábrahám György Budapest	Janette
Gutmann Pál Wien	Istria
Nickl Wilhelm Wien	Istria
Török Gyula Budapest	Stefanie
Kaufmann Lajos	Grand H.
Vacek V. Prága	Cesky
Vojcic Janina Przemysl	Bristol
Cohn Bernhard Gleiwitz	Bristol
Doby András Budapest	Bristol
Brida Carl Wien	Vidakovits
Raudnix József Wien	Plesch
Zuck Aurél Győr	Neues K.
Zink Jenő Győr	Neues K.
Kimelmann Mózes	Neues K.
Vetter Ottó Berlin	Wienerheim
Krausz Béla Nagyvárad	Mahler
Pethorn Valter Krblinja	Jelica
Mavrocato Jean dr. Dangen	Quisisana
Flondor Johann dr. Storozynetz	Quisisana
Gabryszywzki Anton Lemberg	Al Maze
Lakath János Berhida	Antoniushof
Egyházfalvi Tóttössy Béla Budapest	Ant.
Godl Ignác Wien	Grand H.
Konrad Philipp Wien	Grand H.
Trenkowitz Oskár Wien	Grand H.
Bader Carl Wien	Grand H.
Supancic Uphilipp Laibach	Wiltseh
Brokes Edéné Patony	Mahler
Bint Emánuel dr. Budapest	Volosea 82
Behl Wilhelm dr. Berlin	Wienerheim
Zimmermann Lotti dr. Wien	Wienerheim
Lenoble Pauline Wien	Wienerheim
Perovits Aladár Budapest	Hermitage
Gamborski Johann Eperjes	Securanst.
Csepe Mátyás Zenta	Securanst.
Schmidt János Budapest	Securanst.
Kanizsa József Beeskerek	Securanst.
Schwasztich Károly Pozsony	Securanst.
Trausch Antal Pozsony	Securanst.
Beutum Lajos Budapest	Gutenberg
Kóhalmi Vilmos Budapest	Gutenberg
Fleisch Károly Budapest	Gutenberg
Berger Ernő Budapest	Gutenberg
Biró Miksa dr. Budapest	Erminia
Weiss Alexander Wien	Janette
Basch Heinrich Budapest	Quitta
Schaeffer József Budapest	Kolb
Fischer Ludwig Wien	Lokey
Trebisch M. dr. Ógyalla	Habsburg
Reich Ignác Wien	Bellevue
Jenő főherceg örengése Wien	Bellevue
Skrbensky György báró Wien	Bellevue
Kaufmann Anton Wien	Bellevue
Gröger Franz Wien	Bellevue
Wiederkehr Gottlieb Wien	Bellevue
Herzmansky Raimund Wien	Bellevue
Kis Dávid Nyitra	Janette
Kohn Ignác Trieszt	Breiner
Gobenz Károly Trieszt	Schlosser
Stelzer János Klagenfurt	Schlosser
Berner Wilhelm Sauerbrun	Schlosser
Burda Viktor Wien	Tivoli
Szell András Obecse	Securanst.
Grünhut Kornél Misklós	Securanst.
Haader Ferenc Pozsony	Securanst.
Wirkner Ferenc Friedberg	Securanst.
Tóth János Szeged	Securanst.
Csonka Illés Pozsony	Securanst.
Zsuppán László Kassa	Gutenberg
Neumann József Budapest	Gutenberg
Lichtmann István Budapest	Szegő
Skomry Pavo Wien	Vermes
Melinger Emanuel Wien	Habsburg
Reny Károly Paulo	Victor
Pegan Marie Trieszt	Friedrichshof
Sébök Sándor Arad	Gáman

KÖZGAZDASÁG.

+ Postánk és a Balkán. A Magyar Posta- Távirat- és Távbeszélő-Tisztviselők Országos Kaszinójában Budapesten szombaton este Postánk és a Balkán címen felolvasást tartott Hencz Lajos postai szakíró. Az előadó felolvasásában kifejtette, hogy a Balkán felé irányuló postaforgalmunk fejlődésének egyik akadály a osztrák-magyar-német postaegyezmény volt, mely az egységes tarifák alapján lehetővé tette, hogy a Balkántól nagy távolságra fekvő Németország és Ausztria oly áron szállíthasson árut Magyarországon át a Balkánra mint mi, kik közvetlen szomszédai vagyunk. Statisztikai alapon bizonyította, hogy Ausztria a saját csomagjainak túlnyomó részét a mi megkerülésünkkel Bukovinán át, illetve a trieszti hajópostával szállíttatja s nekünk csak azt az átmenő forgalmat hagyja meg, a melyre valósággal ráfizetünk. A magyar ipar és kereskedelem érdekében szükségesnek tartja, hogy a magyar posta az átmenő forgalomban az 1908. évi XII. törvények XVIII. cikke alapján a nemzetközi egyezmények értelmében járó átszállítási díjakat szedjen, a balkán államokkal a tarifák leszállítására újabb egyezményeket kössön, a vidéki városok forgalmának előmozdítására a vasut segélyével a mozgópostai fővonalakat tranzverzális mozgópostákkal kösse össze. Első sorban ilyen mozgópostával a brassói és fiumei, illetve az összes Balkán felé közlekedő mozgóposták volna az összekapcsolandók. Megemlékeztetett a dalmát vasut felépítése után létesítendő új osztrák-dalmát mozgópostai összeköttetéséről is, melynél javasolja, hogy Magyarországon át kezelését a magyar posta magának tartsa fenn s átszállítási tarifa kedvezményt ne adjon. A teljes szakértőlemmel készült felolvasást feszült figyelemmel hallgatta a termétszűfolyásig megtöltött közönség.

+ Az amerikai vasuti díjszabások emelése. Az Interstate Commerce Commission elnöke kijelentette, hogy a kormány csak úgy fogja hozzájárulását adni a vasuti szállítási díjtételek fölemeléséhez, ha a vasutak értékpapír-emissziói a kormány felügyelete alatt állanak és a vasutak a jövőben semmi más célra nem fordíthatnak pénzeket, csak a vasuti célokra.

+ A nagyvilági hajóforgalom. Az Adriai tengerhajós részvénytársaság helyesbített hajójáratjegyzéke december hónapra: Newyorkba az Ultonia (2); Malta, Tunisz, Algir, Orán, Gibraltár, Tanger, Larache, Kazablanka, Mogador, Mazaganba a Tisza (4); Newyorkba a Franconia (9); Ali-

cante, Rotterdam, Anversz, Leithbe a B. Kelemen (1-10); Spalato, Bari, Szirakuza, Málta, Bengázi, Misurata, Tripolisz, Sfax, Tuniszba a Szápáry (10); Pernambucco, Bahia, Rio de Janeiro, Szantosza a Szeged (16); Málta, Tunisz, Algir, Orán, Gibraltár, Tanger, Larache, Kazablanka, Mogador, Mazaganba a Kálmán Király (16); Newyorkba a Pannonia (16); Liverpoolba a Douro (10-20); London, Hullba a Kattaro (10-20); Hamburgba a Volos (10-20); Spalato, Bari, Szirakuza, Málta, Bengázi, Misurata, Tripolisz, Susa, Tuniszba a Carola (22); Newyorkba a Laconia (24); Liverpoolba a Pavia (15-25); Hamburgba az Austria (15-25); Málta, Tunisz, Algir, Orán, Gibraltár, Tanger, Larache, Kazablanka, Mogador, Mazaganba a Kolozsvár (30); Lisszabon, Leixoes, London, Rotterdamba, Anverszbe a Báró Fejérváry (21-31); Bordeaux, Rouen, Glasgowba a Szent István (21-31); London, Hullba az Erato (21-31).

+ Harc a Pool-szerződés meghosszabbítása körül. A Pool-szerződés érvényét tudvaleg január hó végéig meghosszabbították a társaságok és január hó 21-én összeülnek Párisban, hogy az új szerződés megkötése végett tanácskozzanak. A két legerősebb ellenfél, a Norddeutscher Lloyd és a Hamburg—Amerika-Linie között továbbra is folynak ugyan a béketárgyalások, eddig azonban a megegyezésnek még leghalványabb reménye sem konstatalható. Sőt a kilátások igen rosszak lehetnek, mert a wálalatok január 1-től kezdve ismét 120 márkára szállították le a fedélközi viteldíjakat. A leszállítást a Hamburg—Amerika-Linie kezdte, a mely ezzel is dokumentálni akarta, hogy nem fél a haretól.

Közeledik a tél!

Petróleum és gázkályhák, legújabb rendszerű, radiátorok (kéménylevezetés nélküli gázkályhák) „gázrecheaud“-ok konyhai használatra kaphatók a

„STANDARD“ MŰSZAKI KERESKEDELMI R.-T.-nél

Adria Palota, Riva Szápáry Telefon 3-43.

Hattyu gözmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház), és a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmel kibővítette, melyre a közönség szives figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

NEMES bazár, Fiume

VIA FIUMARA 15.

Üzletátalakítás miatt az összes raktáron levő cipő, játékaru, karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak stb. stb. mélyen leszállított árak mellett adatnak el.

Ritka alkalom!

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

A közelgő karácsony és ujév alkalmából van szerencsém ajánlani

dus választékú török és perzsa szőnyeg áruházamat.

Felkérem a n. é. közönséget, hogy üzletemet látogatásával megtisztelni sziveskedjék.

Figlio di Haggi Giorgio Aidinyan

Piazza del Commercio 6

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszerárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Könnyítsen testsúlyán az új, ártalmatlan soványító kurával!!

Uj, kombinált eljárás a túlkövetség ellen!

A jobb társadalmi körökhöz tartozó helygek (és urak is) ismerik már a titkot, miként kell az elzsirosodás ellen eljárni, anélkül, hogy ártalmas droguákat, vagy éhezõ kurát, vagy testgyakorlatokat kellene alkalmazni.

Kétségkívül Ön is hallott nemrég arról a híres olasz színésznrõl, ki Berlinbõl Romába visszatért. Mikor Olaszországot elhagyta kissé kövér, jobban mondva „elhízott” volt úgy hogy ifjúkori szerepekben nem igen tudott volna többé fellépni.

Visszatértekor azonban barátai elbámultak csodálatos karcsu természetén és ostromolták, hogy magyarázza meg e változás okát. De õ kitért e kérdések elõl s csak annyit mondott hogy ez nagyon egyszerű, Természetesen híres emberek nem szeretik, ha nevüket ily

kurával kapcsolatban említik.

Azért nem kell bánni, hogy ezen új módszert nem ismerteti, mert mi birtokában vagyunk a titoknak.

Ezen módszer nemcsak az egész test zsirtalanítására, hanem egyes testrészeknek a zsirtól való megszabadítására alkalmas, mint kettõs áll, az erõs derék, kövér nyak és vállak, nagy has zsiros kezek stb. számára.

A kurának semmiféle utóhatása nincsen. A diéta-kurának minden kellemtelensége, mint bizonyos ételektõl való tartózkodás, valamint tornagyakorlatok, elmaradnak. Tényleg ezen rendszer nincs kapcsolatban semmiféle izzadással, éhezéssel, futással, más szírozással, kötszerekkel vagy pilulákkal. Jobb társadalmi körök tagjai so-

hasem vetnék magukat soványító kurának a amely munkát kíván, ellenkezőleg, azt kívánják, hogy emellett minden ártalmatlan legyen. Sohasem használnának olyasmit, ami az egész seg ártalmára lenne, A kezelésnek a legkellemesebbnek és kényelmesnek kell lennie és ilyen az új módszer is. Ezen soványító szer kis mennyiségű próbaadagja készen áll s mi ezt ingyen küldjük szét.

Azt tapasztaltuk, hogy az ajánlás a legjobb reklám a világon, Ha egyik barátónak a másiknak e szert ajánlja ez a legjobb mód oly cikk eladására, melynek valóban ily nagy előnyei vannak.

A mi kombinált soványító kuránk férfiaknak és nőknek bármely korban alkalmas és akár fitokban is lehet alkalmazni, otthon, látogatások alkalmával,

vagy uton.

Mivel ezen értesítést sokkal több egyén olvassa, aki a leírás ingyenes beküldését kívánja, mint amennyi ebből rendelkezésünkre, áll ajánljuk Önnek, hogy gyorsan cselekedjék. Nem kérünk Öntől semmiféle ígéretet. Csak azt kérjük, hogy meggyőződése szerint ajánljon bennünket barátainak.

Siessen, küldje el nekünk lehetőleg meg ma pontos címét, hehogy csalódjunk, ha az ingyenes leírások kifogytak volna.

Oh, mily szerencsés lesz Ön ha a főlöleges zsirtól örökre megszabadult. Akármilyen is kísérlet meg eddig, ezen módszert Ön még bizonyára nem ismeri, mert különben nem lenne többé soványító kurára szüksége.

Allgemeine Brunnen-Gesellschaft Berlin, S. O. 33 Abt. B.

ÉRTESÍTÉS.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy nov. 22-én, szombat, **istriai borraktárt nyitottam a Türr István utca 4 száma alatt.** A termelési helyen vásárolt, fehér és vörös boraim elsőrendű minőségűek s mérsékelt árban kaphatók. Családoknak bármilyen nagyságu hordókban házhozszállítás. Rendelések vendéglősök és korcsmárosok részéről telefonon is elfogadtnak. Telefonszám 335. A m. t. közönség pártfogását kéri.

SCALA EDE tulajdonos.

Tisztelettel hozom tudomására a n. é. vevő közönségnek, hogy

Bog- és porcellánárú üzletemet

áthelyeztem a volt fióküzletem helyiségébe, Via del Porto 1. sz. (a nagy vásárcsarnok közelében).

A helyiség teltömöttsége folytán az összes árukat leszállított áron adom el.

Kiváló tisztelettel
Korniczai I.

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasuti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árak.

Kitünõ német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

Horváth Ferencz - Fiume

Via Fr. Petrarca 4.
angol uri szabó műhelye

Készít uri öltönyöket a legújabb divat és mérsékelt árak mellett. Elfogad bármilyen tisztítást és javítást.

Savoy Nagy-Szálloda

BUDAPEST, VIII.

József-körút 16.

TELEFON: József 20-52 és József 20-53.

Modern szálloda ujonnan berendezve, légfűtés, hideg és meleg víz minden szobában, lift éjjel-nappal.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától

fűtés, világítással. A szobák feltétlen tiszták.

Ujonnan bevezetett **PENSIO-rendszerünk**, napi ellátás 5 koronáért, mely áll:

Reggeli

kávé v. tea
v. csokoládé
tojás
vaj
sütemény

Ebéd

leves
előétel
sült körítve
tészta
fekete kávé

Vacsora

előétel
sült körítve
tészta
gyümölcs
sajt

Ezen napiellátás 5 korona.

Szobák hosszabb tartózkodásnál meggyezés szerint.

Szobák havi bérletre 80 koronától fűtés, világítással.

Kö-
mentes!

Köszén

nagyban és kicsinyben házhoz szállítva, legolcsóbban kapható:

MOMCSILOVICS és Tsa Bet. Tság. cégnél,

Via Amicis 8 sz., Telef. 422. Állandó szállításnál és waggonrakományoknál verseny árak!

Por-
mentes!

Bevásárlási alkalom.

Az óvárosi Piazza Santa Barbara 4. száma alatt levő

Kordic Ferenc-féle

készruha- és női divatárúüzletben, valamint az első emeleti raktárban levő összes áruk eladásra kerülnek.

Eladtnak mélyen leszállított áron gyapjutakarók (kotzen), és paplanok. Nagy raktár flanelben, barchendben s különböző kelmékben. Női felsőkabátok és köpenyek 8-10 koronáért **Alkalmi hét!**

Az áruk eladása után az üzlet átalakításnak lesz alávetve.

GIOVANNI POLEINER

FIUME

Via della Torre 1. — A görög keleti fennplommal szemben.

A közelgő **Karácsonyi és Újévi** ünnepek alkalmából ajánlom **hölgyeknek adandó ajándékoknak** nagyon alkalmas cikkeimet és pedig:

Mindennemű kézimunkák, elkezdve, és készen, mint: Asztalgarnitúrák, Asztalterítékek, Millieux, Vánkosok, Kaszetták, Mappák stb.

Modern Bluzszövetek: Crêpe façonné, Crêpe de chine, Charmeuse, Csipkék stb.

Legfrissebb Divatújdonosságok: Fichü, Jabot, Echarpe, stb.

Glacé-, Selyem- és Tricot- Keztyűk és harisnyák, a legszebb színekben és legjobb minőségekben.

Női fehérneműk, legszebb kiállításban! **Olesó árak!**

PECSINEI SZANATORIUM SUSAK-FIUME.

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kitünõ hideg és meleg tengeri fürdők. Műtõ berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az igazgatóság,

Táviratok: SANATORIJ - SUSAK.